

TLAČOVÁ SPRÁVA 15 - 2021/2022

Generálny riaditeľ Štátneho divadla Košice Ondrej Šoth o roku 2021

Priniesli sme svetlo do pandemického obdobia

„Najviac ma potešili naši zamestnanci. Prežili sme rok plný súhry, profesionality, úcty, spolupatričnosti medzi jednotlivými súbormi a zložkami, čo prinieslo fantastické výsledky, vizuálne, zvukové aj emotívne. V divadle sú ľudia mimoriadne pozitívni a dokážu aj v tých najťažších situáciách namiesto sťažovania sa a ponosovania, spoločne kreatívne tvoriť a pracovať. To je naše najväčšie šťastie,“ hovorí Ondrej Šoth, generálny riaditeľ Štátneho divadla Košice, o tom, čo ho najviac potešilo v roku 2021.

Aj Štátne divadlo Košice (ŠDKE) prežilo rok 2021 v dvoch podobách – pandemickej a nepandemickej. Napriek ťažkej dobe vzniklo v spolupráci všetkých zložiek divadla a hosťujúcich umelcov dvanásť premiérových titulov – v Opere ŠDKE tri veľké inscenácie, opery *Roberto Devereux* Gaetana Donizettiho a *Werther* Julesa Masseneta a operetu *Vojvodkyňa z Chicaga* Emmericha Kálmána, koncerty 3. *symfónie* Henryka Góreckého so sopranistkou Slávkou Zámečníkovou či Bachovej kantáty v spojení s textami Hesseho s Petrom Mazalánom alebo jedinečné scénické spracovanie piesňového cyklu *Zimná cesta* Franza Schuberta s tenoristom Pavlom Bršlíkom. V Činohre ŠDKE sme uviedli pandémieiu niekoľkokrát odloženú premiéru inscenácie pôvodnej slovenskej hry Karola Horáka, Michala Ditteho a Michala Baláža *Borodáč* alebo *Tri sestry*, historicky prvý stand up Martina Čičváka *Naveky amen*, inscenáciu svetoznámej hry Ferenc Molnára *Liliom*, dramatizáciu románu *Besy* Fiodora M. Dostojevského či inscenáciu hry Stefana Zweiga *Netrpezlivosť srdca*. Balet ŠDKE priniesol na jeseň tiež viackrát odloženú svetovú premiéru autorskej inscenácie Ondreja Šotha *Nureyev* o umelcovi, ktorý navždy zmenil svet tanca.

Aj z tohto pohľadu bol podľa Ondreja Šotha rok 2021 pre košické divadlo úspešný. „Pravidelne sme testovali zamestnancov, väčšina sme sa rozhodli zaočkovať, aby sme mohli pracovať. Nádherné bolo to, že všetci z toho mali radosť. Okrem klasických inscenácií sa podarilo vytvoriť aj komorné predstavenia, ktoré boli zostrihané, inak dramaturgicky poňaté a ponúkli sme ich divákovi v online priestore, ale nasadzovali sme ich aj do hracieho programu v časoch, keď bola obmedzovaná kapacita hľadiska,“ hovorí generálny riaditeľ, podľa ktorého online priestor v čase, keď sa nemohlo hrať pre divákov, divadlu pomohol. „Napojili sme sa na rôzne ďalšie inštitúcie a vznikla intenzívnejšia spolupráca, nehovoriac už o tom, že nás mohli sledovať aj ľudia z veľkých európskych scén v Budapešti, Viedni a inde. Ľudia v Košiciach si takúto pozornosť zaslúžia. Často majú veľmi veľký talent, ale ostávajú v anonymite,“ dodáva Ondrej Šoth.

Výnimočný bol rok 2021 v Štátnom divadle Košice aj tým, že sa na javisku historickej budovy a Malej scény ŠDKE okrem už spomínaných vynikajúcich slovenských umelcov predstavili aj zahraničné hviezdy. „Úžasné na tom je, že diela, ktoré sme vytvorili, mali medzinárodný ohlas aj vďaka tomu, že u nás hosťovali svetové hviezdy ako *Vladimir Malachov* v balete, *Elena Maximova* či *David Astorga* v opere. Urobili nám veľkú reklamu aj v zahraničí,“ zdôrazňuje Ondrej Šoth, ktorého teší aj to, že priestor dostali aj mladí slovenskí umelci a vďaka účinkovaniu v Košiciach sa im otvorili ďalšie možnosti. „Hosťuje u nás sopranistka *Eva Bodorová* a v inscenácii *Roberto Devereux* ju počas online premiéry v máji sledovali v parížskej opere či milánskej *La Scale* a dostala pozvánku na predspevanie. A bude v týchto operných domoch spievať. Dali sme priestor aj ďalším slovenským spevákom, ktorí nie sú našimi zamestnancami a neskutočným spôsobom trpeli bez práce a aj vďaka nim vznikli skvelé projekty. Prezentovali sa u nás, vznikla veľká súhra, ktorá sa napríklad odzrkadlila v operete *Vojvodkyňa z Chicaga*, v ktorej sa predstavili všetci – opera, balet aj činohra. A vznikol exkluzívny typ predstavenia, ktorým sa môžeme všetci zamestnanci divadla pýšiť. Musím povedať, že som veľmi šťastný, že pracujem s ľuďmi, ktorí majú úctu k našej historickej budove divadla a vôbec k divadlu ako takému,“ dodáva Ondrej Šoth.

Priam neuveriteľné sa zdá, že v druhom roku pandémie sa košickému divadlu podarilo svoje inscenácie odprezentovať aj mimo domovskej scény na zájazdoch. „Činohra sa predstavila na festivale Dotyky a spojenia v Martine s inscenáciou Čierna voda, s inscenáciou Borodáč alebo Tri sestry hosťovala na Divadelnej Nitre a napokon aj na festivale Nová dráma v Bratislave s Netrzeplivosťou srdca. Konečne sa nám na tretíkrát podarilo vycestovať do Prahy a Bratislavy s inscenáciou Milada Horáková. Bol som veľmi šťastný, že sme hosťovali práve v pražskom Obecnom dome, ktorý je spojený s politickým aj ľudským osudom Milady Horákovovej, práve v Deň boja za slobodu a demokraciu, teda 17. novembra. Chcem sa ešte raz poďakovať Obecnému domu aj Divadlu Nová scéna, pretože sme už dávno nezažili také prijatie a starostlivosť o interpretov. Mali sme veľmi dobrý pocit z toho, že sme mohli našu inscenáciu ponúknuť aj do zahraničia a že sme mali veľmi dobrý ohlas. Pretože témy, ktoré prinášame, sú v tejto dobe veľmi dôležité. Zájazdy nás čakajú aj v novom roku. Opera sa má v marci predstaviť v pražskom Národnom divadle na tamojšom opernom festivale, dostali sme predbežnú ponuku hosťovať s baletnou inscenáciou Nureyev v Madride. Uvidíme, ako to všetko bude, pretože doba je z pandemického hľadiska veľmi neistá,“ hovorí generálny riaditeľ ŠDKE.

Rok 2021 bol v Štátnom divadle Košice aj rokom napĺňania novej vízie smerovania divadla. „Máme veľa úžasných kreatívnych ľudí, ktorým doterajší priestor nestačí. Chcú sa rozvíjať. Máme tu veľa mladých talentov vo všetkých súboroch. A je niečo fantastické, keď môžete v inštitúcii rozvíjať interných umeleckých pracovníkov. Máme šikovných maliarov, fotografov, ktorí vytvárajú fantastické veci a majú ohlas aj vo svete. Veď náš fotograf Jožko Marčinský dostal cenu v Japonsku. To sú veľmi dôležité veci, ktoré prezentujú nielen našu nádhernú budovu, ale celý región aj naše mesto. Každá z významných osobností, ktorá k nám do divadla prišla, bola milo prekvapená z toho, že niečo také vzácne, priam aristokratické existuje,“ myslí si Šoth a dodáva: „Priniesli sme svetlo do tohto pandemického obdobia a hudobné divadlo prinieslo veľké oživenie. Je fantastické, že máme možnosť rozvíjať a podporovať našich ľudí v divadle a ponúkať divákovi silné zážitky.“

A čo si Ondrej Šoth želá v novom roku 2022? „Prvé, čo mi napadne pri želaniach, sú starí ľudia, lekári, zdravotné sestry, opustení ľudia, nechcení ľudia, ľudia trpiaci paralizou toho života, ktorý teraz prežívame. A rozmýšľam, čo môže divadlo pre týchto ľudí urobiť. Divadlo im môže prinášať srdce a dušu, môže ich motivovať k tomu, že má zmysel žiť a bojovať za lepší život. Aby mali pocit, že ľudia, ktorí vytvárajú umelecké hodnoty, im držia palce a myslia na nich. Pre mňa je v umení najdôležitejší prenos energie, keď umelec myslí na iných ľudí, ktorým chce zohriať alebo potešiť dušu. Umenie funguje ako vesmír. Energia v divadelnom priestore je živá. Budeme sa veľmi tešiť, že ak zdravotníci či ľudia, ktorí stratili viacerých príbuzných, prídu medzi nás do divadla, a my im budeme môcť priniesť svetlo do ich čiernej reality, ktorú ťažko prežívali. Prajem preto každému človeku veľmi veľa lásky, slnečnej energie, aby tú lásku mal v sebe a mohol ju rozdávať iným. Myslím, že slnko vyjde. Nevidím to depresívne. Musí byť aj zle, aby bolo lepšie. Nemôže byť len lepšie, lepšie, lepšie. Hoci my ľudia by sme takto chceli,“ hovorí Ondrej Šoth, ktorý má jedno prianie aj pre Slovensko: „Želám mu veľkoryosť, prajnosť a solidárnosť. Lebo najdôležitejšie je pohladenie, objatie a pomoc, a nie zneužívanie. My ako tvoriví ľudia máme byť vzorom k tomuto veľkorysému princípu. A som rád, že v divadle mám ako generálny riaditeľ vedenie, ktoré tento princíp chápe, a dobrých riaditeľov na umenie. Veľmi si to vážim, lebo to bol môj vkus, a tak som si to celý život predstavoval. Objímame celý tento región, objímame ho s úctou a pokorou, lebo každý z nás niekoho v živote stratil a niečo ťažké prežil. A vieme sa empaticky dostať k človeku, ktorý trpí. A do takého človeka nie je dovolené kopať, treba mu pomôcť. Preto sa musíme vyhýbať hlúposti a podporovať v ľuďoch pozitívne veci, lebo v každom človeku vždy nájdete niečo dobré.“

10. januára 2022

Svjatoslav Dohovič, web editor a PR